

FOC I LLOC

Dels innocents a les saturnianes

DELFI
ROCA

En temps dels romans, durant aquesta època de l'any els esclaus gaudien de més llibertat. Això relaxava les rígides normes socials i els permetia fer-se bromes. Eren les festes paganes de l'hivern, dites saturnianes, que han perdurat fins avui amb altres noms i diferents significats. Unes celebracions que finalitzen sempre amb l'alliberador Carnestoltes. La festa que avui celebrem marca la transició cap a l'any nou, tal com ho feien els romans. Per als cristians, el dia dels Sants Innocents és per celebrar els nens morts a mans d'Herodes. En canvi, nosaltres hem convertit en "innocents" tots aquells que duen penjada una llufa a l'esquena i no se n'adonen, així com a tots els que es creuen les històries que els expliquen un dia com avui. Però si hom és tan ingenu, tan innocent, com per empassar-se aquestes mentides, això no voldrà dir que som innocents tot l'any? Perquè, de mentides, les xarxes socials en van plenes, els telenotícies també, els mitjans d'informació difonen moltes mentides per no contrastar-les, a les sales de Justícia tothom menteix, tot plegat és greu, perquè ha arribat un punt en què gairebé tothom se les empassa. També és molt greu que els mentiders inconscients que les difonen ho facin sense que els pesi la consciència. Ni que els importi els terribles efectes que les seves mentides causin a víctimes innocents. Que ho facin sense sentir la mínima culpa. Per aquest motiu seria assenyat tornar a celebrar les saturnianes, i així deixar endarrere les mentides als innocents. Seria millor mofar-se. Fer burla de les coses més sagrades. No prendre's gaire seriosament les coses de la vida. Fer sàtira, humor, paròdia, comèdia. Sempre, és clar, evitant la humiliació d'algú. Com que el riure té un efecte terapèutic indubtable, seria més saludable reviure el sentit de la broma, celebrar l'allargament del dia, i preparar el salt cap a l'any nou amb alegria. Més encara, quan estem vivint en una època en què el dret de riure's del mort i del qui el vetlla està en franc retrocés, igual que està passant amb la llibertat d'expressió. Vivim un temps en el qual s'està fent retrocedir les nostres llibertats. En què el puritanisme torna a galopar. En què s'ha oblidat que no hi ha cap llei que digui que algú té el dret a no ser ofès. Potser perquè, com ens deia en William Shakespeare al seu *Rei Lear*, "a vegades, les bromes resulten veres".